
ASTANA ZİRVESİ'NE 3+1 FORMÜLÜ

19.01.2017

Yeni Şafak, 18 Ocak 2017

Suriyede siyasi çözüm için umutların bağlandığı Kazakistan'ın başkenti Astana, Suriye zirvesine hazırlandı. Kazakistan Dışişleri, Astana görüşmeleri için hazırız açıklaması yaptı. Astana için ortaya çıkan son tablo Birleşmiş Milletler, Türkiye, Rusya ve İranın gözetiminde 3 artı 1 formülasyonu ile görüşmelerin yapılacağı şeklinde. Görüşmelerde anlaşma umudu doğarsa Cenevrede nihai sonuç konuşulacak.

Nursultan Nazarbayev'in daveti üzerinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da yapılacak olan Suriye barış görüşmelerinde son hazırlıklar devam ediyor. Kazakistan Dışişleri Bakanı Kairat Abdrakhmanov, görüşmelere hazır olduklarını belirterek, Kazakistan olarak tam anlamıyla hazırız. Şu an için planlanan toplantının gerçekleştirilme tarihinin 23 Ocak olarak görülmesini öneriyorum dedi.

TARİH HENÜZ NETLEŞMEDİ

Ancak 23 Ocak tarihi, taraflar tarafından net olarak zikredilmiyor. Yetkililer, hedefin, görüşmelerin bu ay içinde yapılması olduğunu, bunun ötesinde bir tarih verilemeyeceğini ifade ediyorlar. Rusya, Rus ve Türk askerler tarafından son 24 saat içinde ateşkesin 13 kez ihlal edildiği tespitinde bulunduğu açıklarken, büyük çoğunluğu Rejim tarafından yapılan ateşkes ihlalinin de zaman zaman taraflar arasında gerginlikleri arttırdığına işaret ediliyor.

BM GÖZETİMİNDE GÖRÜŞECEKLER

Astana'ya ABD'nin katılıp katılmayacağı henüz net değil, doğrulanmış da değil. ABD basınında gündeme taşınan Trump Astana'ya davet edildi iddiaları Rusya tarafından yalanlanırken, ABD'ye bu konuda bir davet de şuana kadar ulaşmadı. ABD'nin masada muhalifler arasında PYD'nin de olması gerektiği açıklamalarına karşın Türkiye, bölgedeki rolü ve katkısı dolayısıyla ABD'nin de Astana'da bulunması gerektiğinden yana tavır sergiledi. Yine Rusya'nın da ABD'nin Astana'ya davet edilmesi konusunda Türkiye ile hemfikir olduğu belirtiliyor.

CENEVRE GİBİ OLMASIN

Görüşmelere şuana kadar üç ülke dışında davet edilen tek unsur Birleşmiş Milletler. Astana için son tablo BM, Türkiye, Rusya ve İran'ın gözetiminde 3 artı 1 formülasyonu ile görüşmelerin yapılacağı şeklinde. Birçok ülke sürecin bir parçası olmak isterken, Türkiye ve Rusya, yüksek katılımlı Cenevre müzakerelerindeki tıkanmaların tekrarlanmaması için katılımcı ülke sayısını düşük tutmayı öngörüyor. Görüşmelerde anlaşma umudu doğması halinde bu sürecin Cenevre ile devam ederek nihai sonuca ulaşmasından yana tavır sergiliyor.

Trump'la ilk temas

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenmesi planlanan Suriye görüşmelerinin amacının, ateşkesin güçlendirilmesi ve silahlı grupların siyasi süreç

katılımının sağlanması olduğunu söyledi. Lavrov, Moskova'da düzenlediği basın toplantısında, Rusya'nın dış politikası ile bölgesel ve küresel konulara ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

SAHADAKİ GRUPLAR MASADA OLACAK

Birleşmiş Milletlerin (BM) bugüne kadar düzenlediği Suriye görüşmelerine, siyasi gruplar ve ülke dışında yaşayan kişilerin davet edildiğine değinen Lavrov, Eksik olan, sahada durumu belirleyenlerin masada yer almamasıydı. Türkiye ve Rusya, sahada olanların da müzakere sürecine katılması inisiyatifini ortaya koydu. dedi.

ÇÖZÜM İÇİN BÜYÜK ADIM

Lavrov, Suriye'de sahadaki grupların masada yer almasının, Astana'nın diğerlerinden en büyük farkı olacağına dikkati çekerek, bunun Türkiye ve Rusya'nın arabuluculuğunda gerçekleştiğine vurgu yaptı. Esed rejimi ile sahadaki grupların imzaladığı ateşkes anlaşmasıyla çözüme doğru büyük bir adım atıldığını kaydeden Lavrov, Astana görüşmelerinin amacı, Suriye'de ateşkesin güçlendirilmesi ve saha komutanlarının siyasi süreçte eşit haklara sahip katılımcılar olmalarının sağlanmasıdır. Bu, sahada durumu belirleyenlerin katıldığı sağlıklı bir süreç. değerlendirmesinde bulundu.

TRUMP'A ASTANA ÇAĞRISI

Lavrov, Suriye rejimi ve muhalif gruplar arasında imzalanan ateşkes anlaşmasının, BM Güvenlik Konseyi tarafından onaylandığını, Türkiye, Rusya ve İran'ın anlaşmanın garantörleri olduğunu anımsatarak, Astana görüşmelerine, BM ve yeni ABD yönetimi temsilcilerin de davet edilmesi gerektiğini belirtti. Sergey Lavrov, 20 Ocak'ta ABD Başkanlığı görevine başlayacak Donald Trump yönetiminin Astana'da temsil edilmesini umut ettiklerini dile getirerek, bunun Trump yönetimiyle Rusya arasında Suriye konusundaki ilk resmi temas olabileceğine işaret etti.

YPG zirvede olmayacak

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Ankara'da Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı'nda yapılan toplantıya katıldı. Basın mensuplarının gündeme ilişkin sorularını yanıtlayan Bakan Çavuşoğlu, Astana sürecine değindi. Astana süreci ve ABD'nin Astana görüşmelerine katılım durumuyla ilgili kendisine yöneltilen soruyu yanıtlayan Çavuşoğlu, Astana'yı 23'ünde gerçekleştirmek istiyoruz. 23 öncesi de uzmanlar yine bir araya gelecek. Türkiye, Rusya, İran bir araya gelecek. Diğer taraftan YPG kesinlikle Astana'da yer almayacak. Bir terör örgütünün müzakere masasında olmasını kabul edemeyiz. Buna da izin vermeyiz" dedi.

İran: ABD'nin katılmasına karşıyız

İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif, ABD'nin Astana toplantısına katılmasına karşı olduklarını söyledi. Zarif, Biz ABD'yi çağırmadık ve onların katılmalarına karşıyız. şeklinde konuştu. İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani de, toplantıya ilişkin, Üç ülke, İran, Rusya ve Türkiye Astana için çok çaba gösterdiler. İçi içine girmiş konular var. Bunlar görüşmelerle çözülebilir. Astana'da düzenlenecek toplantıyı önemsiyoruz. Bu ilk adımdır. Görüşmeler devam etmelidir. diye konuştu.